Civillieta Nr. C 26158815

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2016.gada 7.janvārī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

Aprakstošā daļa

2015.gada 22.septembrī Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam iesniegusi /pers. B/ (turpmāk arī – prasītāja) norādot, ka laulības laikā – 2008.gada 30.septembrī, dzimis pušu dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/, kurš dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas apgādībā. Prasītāja vēlas piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam, jo atbildētājs materiālo palīdzību bērnam sniedz neregulāri un nepietiekošā apmērā. Prasītāja uzskata, ka nepastāvot pušu kopdzīvei, bērna dzīves apstākļi un uztura kvalitāte nedrīkst pasliktināties. Prasītāja algotu darbu nestrādā, līdz ar to nespēj viena apgādāt dēlu ar visu nepieciešamo. Atbildētājs algotu darbu nestrādā, taču tas nevar būt par šķērsli sniegt dēlam uzturlīdzekļus. Pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu, 179.panta pirmo, otro un piekto daļu prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja, par labu viņai, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 *euro* apmērā ik mēnesi līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas – 96 *euro* apmērā ik mēnesi, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā un līdz bērns pats spēs sevi uzturēt.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 13.-33.lapa).

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītāja, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, pusēm izskaidrotas to civilprocesuālās tiesības, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2016.gada 7.janvāris, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums (lietas 16., 30., 31., 33.lapa).

Atbildētājs – /pers. C/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma un no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai.

Tiesa noskaidroja, ka 2008.gada 14.februārī Rēzeknes pilsētas dzimtsarakstu nodaļā /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, noslēguši laulību, par ko laulību reģistrācijas grāmatā izdarīts ieraksts Nr.28. Pēc laulības noslēgšanas /pers. B/ piešķirts uzvārds – /uzvārds/ (lietas 10.lapa). Pušu laulībā –2008.gada 30.septembrī Rēzeknē, dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, kura vecāki ir: tēvs – /pers. C/, personas kods /personas kods/, māte – /pers. B/, personas kods /personas kods/ (lietas 11.lapa). Puses dzīvo atsevišķi un pušu kopīgais bērns dzīvo kopā ar prasītāju, tas redzams no prasības pieteikuma, Iedzīvotāju reģistra datu bāzes izdrukas par atbildētāja deklarēto dzīvesvietu (lietas 4.-9., 13.lapa.), pārējiem lietas materiāliem. Prasītāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, pierādījumus par atbildētāja ienākumiem nav piestādījusi, līdz ar ko tiesa pieņem, ka atbildētājam ienākumu nav.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums uzturēt bērnu, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana un viņa izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājam, iespējams, nav nekādu ienākumu, neatbrīvo viņu no pienākuma rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētāja, tiesa ņem vērā atbildētāja materiālo stāvokli, to, ka ziņu par viņa ienākumiem nav. Apstāklis, ka prasītāja audzina, kopj bērnu, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņas likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu bērnam no otra vecāka.

Tiesa uzskata, ka primārās ir bērna intereses un situācija, kad bērns paliek bez uzturlīdzekļiem, nav pieļaujama. Saskaņā ar Civillikuma

179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punkts nosaka, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., šobrīd 92,50 *euro* apmērā ik mēnesi, un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., šobrīd 111 *euro* apmērā ik mēnesi.

Lai gan tiesa konstatēja, ka atbildētājam ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus lielākā apmērā, nekā to lūdz prasītāja, tie nav piedzenami, jo prasītāja šādu prasījumu nav izteikusi. Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 192.panta noteikumiem, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Novērtējot pušu materiālo stāvokli, ņemot vērā pušu apgādībā esošo personu skaitu, tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus dēla uzturēšanai līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 80 *euro* apmērā ik mēnesi, un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 96 *euro* apmērā ik mēnesi, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētāja, jo prasītāja no to samaksas valsts ienākumos atbrīvota ar likumu, valsts ienākumos piespriežama valsts nodeva un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 192., 193.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 80 (astoņdesmit) *euro* apmērā ik mēnesi un no 7 gadu vecuma sasniegšanas – 96 (deviņdesmit seši) *euro* apmērā ik mēnesi, sākot ar 2015.gada 22.septembri, līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 172,80 (viens simts septiņdesmit divi *euro* 80 centi) *euro* apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 6,28 (seši *euro* 28 centi) *euro* apmērā, kopā 179,08 (viens simts septiņdesmit deviņi *euro* 8 centi) *euro*.

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 7.janvāra, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns